

احكام زيارت معصومين (ع)

عنوان انگلیسی:

عنوان عربی:

نویسنده: سید محمد خادم عباس زیدی

استاد راهنما: عباس کوثری

مقطع: کارشناسی ارشد

استاد مشاور: محمد توکلی

رشته:

استاد ناظر:

دانشگاه: جامعه المصطفی

تاریخ دفاع: 1388

واحد:

کلمات کلیدی: زیارت اهل بیت فقه امامیه اداب حرم مرقد روضه مسجد ضریح شبهات کفر و شرک

این نوشتار بر اساس ادله قرآنی و فقهی، دلیل‌های مشروعیت زیارت معصومین(ع) بلکه استحباب فراوان آن را اثبات کرده و ضمن پاسخگویی به برخی شبهه‌های معروف در این زمینه، آداب و احکام شرعی زیارت در فقه امامیه را به صورت مبسوط بیان می‌کند. نویسنده در چهار فصل انواع واجبات، محرمات، مستحبات و مکروهات مربوط به زیارات و آداب و مراسم خاص آن را از لحاظ فقهی بحث و بررسی کرده است. در فصل اول نخست کلیاتی از مفاهیم زیارت، مرقد، مشهد، حرم، ضریح، قبر، مزار، معبد و مفردات مرتبط با واژه زیارت مطرح شده، سپس پیشینه تاریخی زیارت و فلسفه زیارت در احادیث متعدد و کلام علمای شیعه و زیارت‌نامه‌های معصومین(ع) ذکر شده است. آن گاه اهمیت و ارزش والای معنوی و اخروی زیارت و آثار نورانی آن در دنیا و آخرت در ضمن چندین روایت بیان می‌شود. در فصل دوم ادله مشروعیت زیارت و استحباب مؤکد آن در آیات قرآن، روایات معصومین، سیره عقلا، احادیث منابع روایی اهل سنت، سیره معصومین(ع)، سیره متشرعه، سیره علمای امامیه، سیره صحابه پیامبر اسلام و ادله تاریخی آن، اجماع علمای عامه در جواز زیارت و دیدگاه‌های بسیاری از آنان (70 عالم سنّی) و اجماع علمای امامیه در این باره و اصول عملیه موافق با آن مطرح می‌گردد. فصل سوم به دلیل‌های مخالفین زیارت، جزء مظاهر شرک خواندن زیارت و پاسخ ادعاها و استدلال‌های آنان اختصاص دارد. نگارنده در همین زمینه به استناد این مخالفان به سیره سلف درباره عدم جواز بنا بر قبور، استناد وهابی‌ها به برخی روایات مبنی بر نهی از بنای ساختمان بر قبور و کراهت آن، استدلال آنان در عدم مشروعیت تزئین قبور اولیای الهی و روشن کردن چراغ در کنار قبور، ادعاهای آن‌ها مبنی بر عدم جواز دست کشیدن بر قبور اولیای الهی، دلیل‌هایشان مبنی بر عدم جواز نذر و قربانی برای اهل قبور و عدم تبرک جستن از آثار انبیا و اولیای الهی و... اشاره کرده و در همه این موارد، ادله خلاف ادعاهای آنان را حتی از منظر علمای اهل سنت ذکر می‌کند. در فصل چهارم احکام فقهی زیارت کردن معصومین، اعم از واجبات، مستحبات،

مکروهات و محرمات، همراه با ذکر ادله فقهی آن ها به صورت مبسوط ارائه شده است.